

Ať se léky na předpis prodávají i na internetu, navrhuje Vojtěch. Lékárníci i opoziční poslanci jsou proti

vloženo: 9.3.2021, 09.08

Mléko, rohlíky, květák a jedno balení léku na ředění krve. Tak by mohl teoreticky už brzy vypadat online nákup u e-shopových řetězců. Exministr zdravotnictví Adam Vojtěch s dalšími poslanci za ANO navrhuje, aby si si pacienti mohli přes internet objednávat léky na recept. Česká lékárnická komora i někteří opoziční poslanci mají ale k návrhu velké výhrady.

Na internetu si dnes lidé mohou koupit pouze volně prodejné léky, například kapky do nosu, proti kašli, bolesti či na tlumení horečky. Seženou je jako doplňkovou službu i přes e-shopy, které nabízejí převážně potraviny. Pro přípravky, které předepíše lékař, ale pacient musí do lékárny.

Poslanec Patrik Nacher (ANO) už před dvěma lety navrhl změnu zákona umožňující online prodej léků na předpis. Ministerstvo zdravotnictví, kterému tou dobou šéfoval Adam Vojtěch, se ale k návrhu stavělo rezervovaně. „Navrhovaná opatření s takto dalekosáhlým dopadem je třeba po delší dobu diskutovat na odborné úrovni,“ sdělila tehdy mluvčí resortu Gabriela Štěpanyová.

Teď přichází Vojtěch jako poslanec se stejnou myšlenkou v novém návrhu zákona. „Co jsme tehdy za mého působení na ministerstvu nepodporovali, byl návrh pana poslance Patrika Nachera, který měl řadu legislativních i věcných nedostatků. Současný návrh, který předkládáme, je mnohem odborně zpracovanější a zdůrazňující bezpečnost pacientů,“ řekl Deníku N bývalý ministr.

„Jde o pozměňovací návrh k novele zákona o návykových látkách a novele zákona o léčivech, který jde do druhého čtení. Kdy k němu dojde, bude záležet na programu Sněmovny,“ doplnil Vojtěch.

Navrhovaný zásilkový výdej léků na předpis by mohla provozovat pouze certifikovaná lékárna a celý proces výdeje by byl v rukou lékárníka. Ten by k odesílanému balíčku přidal pro pacienta informace, které by mu dnes dává při výdeji v lékárně.

„Kromě toho má lékárník po odeslání zásilky povinnost kontaktovat pacienta minimálně telefonicky, probrat s ním užívání léku a odpovědět na jeho otázky. Na dálku se navíc budou vydávat jen ty léky, které nevyžadují speciální zacházení při distribuci. Za kvalitu zásilky od výdeje po doručení odpovídá lékárna zajišťující zásilkový výdej,“ upozorňuje Vojtěch a odkazuje na to, že online lékárny mají s tímto typem výdeje

zkušenosti, protože už třináct let takto funguje zásilkový výdej volně prodejných léků.

Návrh zákona počítá s tím, že online by se nemohly prodávat například léky s obsahem omamné nebo psychotropní látky. Ministerstvo zdravotnictví by k tomu vydalo „blacklist“ léčiv. Spadaly by tam například léky, u kterých hrozí závažnější nežádoucí účinky vyžadující zvláštní sledování pacienta nebo medikamenty citlivé na teplotu během skladování či přepravy.

Nejde o blaho pacienta, ale o byznys, míní lékárníci

Většina lékárníků i farmaceutů je výrazně proti plánované změně zákona. Návrh kritizovala nejen Česká lékárnická komora, ale také Česká farmaceutická společnost, Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové, Farmaceutická fakulta Masarykovy univerzity v Brně nebo Grémium majitelů lékáren.

„Vyslovujeme zásadní nesouhlas se zcela účelově načteným, s odbornou veřejností neprojednaným pozměňovacím návrhem. Jediným a pravým důvodem návrhu není zájem o pacienta a jeho zdraví, ale jsou to jen a pouze obchodní zájmy velkých e-shopových hráčů, kterým léky coby další položka sortimentu a potenciální generátor dalšího zisku zatím v online nabídce chybí. Lokální i nadnárodní e-shopy chtějí maximálně využít této příležitosti a ještě více urychlit kanibalizaci kamenných lékáren,“ píše představenstvo lékárnické komory ve svém stanovisku .

„Bývalý ministr zdravotnictví prosazuje čistě obchodnický zájem v době, kdy mají všichni myšlenky u testování, očkování, kapacit nemocnic a obrovských škod na lidském zdraví a hospodářství. Roste tak riziko, že podstrčený návrh projde bez povšimnutí,“ dodávají lékárníci.

Vojtěch ale tyto výtky odmítá. „To je absolutní nesmysl. Podmínky pro zřízení internetové lékárny jsou v návrhu nastaveny tak, aby si internetový zásilkový výdej léků mohla bez problémů a velkých nákladů zřídit jakákoliv kamenná lékárna, tedy i ta nejmenší v ČR. Zásilkový výdej léků na předpis bude jedna z možností výdeje léků, alternativa pro pacienty, kteří tuto službu potřebují,“ podotýká poslanec.

Viceprezident komory Martin Kopecký poukazuje na to, že předkladatelé předali svůj návrh jako přílepek na poslední chvíli těsně před jeho schvalováním. „Zásilkový výdej vůbec nesouvisí s tím, o čem ta novela je, tedy o elektronizaci v oblasti léčiv s návykovými látkami a o konopí,“ dodává Kopecký.

Opozice: Může dojít k posílení monopolu velkých firem

Podobné výhrady vznesli také Piráti. Ve svém programu sice mají distanční doručování léčiv, obávají se ale, že takto navržený zákon by mohl vést ke krachu menších lékáren, které nebudou schopné cenově konkurovat velkým online řetězcům.

„Otázkou je, co se stane, pokud vznikne celorepublikový e-shop či dva a distribuční síť, která by měla potenciál vytlačit velkou část kamenných lékáren. Chápeme, že v zahraničí e-shopy s léky fungují, ale jednou z našich otázek je nedostatek pojistek v našem systému,“ říká poslanec Pirátů Petr Třešňák.

Návrh nepodpoří ani **poslanec KDU ČSL a lékař Vít Kaňkovský**. „Osobně považuji návrh pana bývalého ministra Vojtěcha za rizikový. Je řada léčivých přípravků, u kterých je nutné poučení lékárníka o nežádoucích účincích a možných interakcích. U imobilních pacientů je už dnes možné zajistit donáškovou službu. U léků na předpis je velmi důležité zajistit bezpečné podávání,“ upozorňuje.

Námítky proti chystanému zákonu má také poslanec a rovněž lékař Vlastimil Válek (TOP 09). „Umím si představit, že by to mohlo jít například u léků, které pacient bere dlouhodobě. Tedy například u léčiv pro chronicky nemocné nebo u antikoncepce. Ale moc si nedovedu představit, že by to takhle mělo fungovat u všech léčiv,“ míní Válek.

Autor: Iva Bezděková

